

SPOMNITE
SE
SLOVENSKIH
BEGUNCEV
S KAKIM
DAROM!

CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, JUNE 5, 1946

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

Anglija ne popusti glede Trsta

London. — Včeraj je govoril zunanji minister Bevin v parlamentu ter pri tem posvaril Rusijo, da če cenijo mir nad vse, naj ga ne zamudi, ker take prilike ne bo morda več. Stalen mir v Evropi more priti le, je dalje izjavil Bevin, če Rusija prostovoljno pristane na izravnavo evropskih problemov.

Bevin je tudi izrazil obžalovanje glede govorov in pisanja iz Rusije, iz katerih vseh zveni ideja, da samo ruske metode zastopajo demokracijo, vsi drugi sistemi so pa ali fašistični ali na

uslugo fašizmu. Rusi smatrajo, da bo mir in varnost v vsaki deželi le, če vsaka dežela privzame sovjetski sistem. "In to je največja zapreka k miru," je poudaril Bevin.

"Mislim, da lahko govorim v ime angleških delavcev in tudi v ime angleških kolonij, če rečem, da sovjetski sistem ne bi zastopal interesov delavca, kakor ga zastopa sistem demokratskega parlamenta, kot ga imamo mi," je dalje izjavil minister.

Bevin je v zbornici tudi omenil

plovbo po Donavi in zadevo Trsta, kar je bilo oboje zapreka za sporazum na konferenci ministrov v Parizu.

Bevin je rekel, da bi po ruskem predlogu glede jugoslovanskoitalijanske meje ostalo nad 500,000 Italijanov pod Jugoslavijo, dočim bi ne bil noben Slovenec pod Italijo.

"Jaz pod takimi pogoji ne morem dati Trsta Jugoslaviji," je govoril Bevin dalje. "Trst mora biti internacionalna luka, ne pa internacionalna politična žoga."

"Prepričan sem, da bo prišlo pri

našem bodočem sestanku v Parizu do popolnega sporazuma, če bo Sovjetska Unija pripravljena izravnati problem Avstrije, problem Italije in Podonavski bazen."

Glede odškodnine, ki jo zahteva Rusija od Italije je rekel Bevin, da če bi bila Italija prisiljena to plačati, bi ji morali priti na pomoč od drugih, to je Zed, države in Anglija. Z drugo besedo rečeno: Italija ne bi plačala Rusiji odškodnine, ampak bi jo plačali Anglija in Amerika, česar pa nista pri voljo storiti.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Iz bolnišnice—
Josephine Sirola, 384 E. 162. St. se je povrnila iz bolnišnice, kjer je srečno prestala dve teži operaciji. Tem potom se želi zahvaliti vsem za cvetlice in darila, karte in obiske ter tudi vsem dobrim sosedom za vso pomoč v času bolezni.

Važna seja—
Materinski klub fare sv. Vida ima nocoj ob 8 važno seja, na katero so vabljeni vse matere te fare.

Poroka—
Anton Zupančič, sin Mr. in Mrs. Anton Zupančič iz 15016 Hale Ave. se bo poročil v soboto z Mary Penko iz 15413 Plato Ave. Nevesta je hči Mr. in Mrs. Penko iz Homer City, Pa. Poroka bo ob 7:30 v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Vse najboljše jima želimo v novem stanju.

Druga obletnica—
V četrtek ob 8:15 bo darovana v cerkvi sv. Vida masa za pokojnega vojaka Pfc. Joseph Rozmana v spomin 2. obletnice njegove smrti.

Važna seja—
Društvo Carniola Hive št. 493 T. M. ima nocoj ob 8 važno seja v SND, soba št. 1. Tajnica prosimo, naj bi vse poravnale zaostali asessment ob tej priložnosti.

Soročnike, znanke išče—
Jančar Jože, doma iz Žalne 61, p. Grosuplje, ki študira zdaj zdravilstvo v Gradcu prosi za naslove sledečih: za teto Uršulo Zajec iz Račne vasi, p. Grosuplje; za strica Mihaela Jančarja iz Girarda, O.; za sosedo Jožeta Koprivec iz Žalne, p. Višnja gora; Hribar Franceta, iz Ponove vasi, p. Grosuplje. Pišejo naj mu na naslov: Jančar Jože, cand. med. UNRRA D. P. Camp (Students Hotel), Graz, Hochsteingasse 37, Austria.

Vrnitev iz bolnice—
Iz St. Alexis bolnišnice se je povrnila na svoj dom, kjer je zdaj pod zdravniško oskrbo, dobro poznana Mrs. Louise Godić, 1105 Norwood Rd. Tem potom se zahvaljuje vsem za obiske, darila, cvetlice in voščilne karte.

Za 24. obletnico—
V petek ob 7:15 bo darovana v cerkvi sv. Vida masa za pokojnega Simona Verbič v spomin 24. obletnice njegove smrti.

Prestala operacijo—
Mrs. Rose Glavič iz 1277 E. 169. St. je srečno prestala operacijo v Huron Rd. bolnišnici. Obiski so dovoljeni od 7 do 8 zvečer.

K molitvi—
Članice dr. Kraljice Miru št. 24 SDZ, sv. Ane št. 150 KSKJ in podružnice 15 SZZ naj pridejo jutri večer ob 8 v Grdinov pogrebni zavod, da se posloje od pokojne sestre Pauline Zupančič, v petek zjutraj naj se pa udeležijo pogreba. Nocoj ob 8 pa naj se zberemo istotam članice podružnice 25 SZZ, pri kateri so včlanjene hčere pokojne Pauline Zupančič.

Egipt je kupil ameriško letališče—
Kaira. — Egiptovska vlada je kupila ameriško letališče blizu Kaira. Kupna cena je bila \$8,000,000. Ameriška armada je zgradila to letališče tekom vojne.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

JUGOSLOVANSKI VOJNI IZDATKI — "Glas zaveznikov" piše, da predvideva jugoslovanski proračun deset milijard in pol dinarjev za vojne izdatke. To pomeni tretjino vsega, kar bo država izdala. Vojni izdatki stare Jugoslavije so bili okrog tri milijarde v rednih razmerah. Ena posebnost "nove" Jugoslavije je tedaj, da izda za vzdrževanje vojske trikrat toliko kot je stara. Pri tem pa so ljudje lačni in nagi.

JUDJE IN PARTIZANI — Znano je, da je eden glavnih Titovih sodelavcev Jud Moša Pišade. Tudi sicer so mnogi Judje pomagali partizanom. Kljub vse-

mu temu tožijo Abrahamovi sinovi v Jugoslaviji, da jim pod partizani ne gre najbolje. Judje, ki so bežali med vojno in se vračajo, ne dobe nazaj svojih premoženj. Večinoma je sedaj podržavljeno. Nekaterim se je posrečilo, da so postali vsaj ravnatelji podjetij, ki so bila poprej njihova last. Pa tudi takj novi ravnatelji ne morejo dobiti nazaj svojih stanovanj. Kadar se Judje pritožujejo, jim partizani odgovarjajo, da so Judje premalo storili za osvoboditev.

DR. IVAN SUBAŠIČ, prvi Titov zunanji minister, živi v Zagrebu pod neprestanim nadzorom. (Dolje na 2. strani)

Stalin pritiska na Tito, naj odneha glede Trsta

**Sovjetija bi zabarantala
Trst za ugodnosti na
južnem Balkanu**

V London. — Balkanski diplomatski krogi govorijo, da se bo maršal Tito, ki se nahaja točasno na obisku v Moskvi, najbrže vdal pritisku Stalina (kakor da bi imel Tito kaj besede pri tem) in da bo odnehal od svoje zahteve za Trst. V zameno bi dobil Tito ugodnosti v Macedoniji, s čimer bi bilo za vselej rešeno južno vprašanje Jugoslavije.

Govori se tudi, da bo ustvarjena samostojna država Macedonija, za katero bi dale ozemlje Jugoslavija, Bolgarija in Grčija. To bo predloženo ministrom v Parizu 15. junija. Tako bi prišli vsi Macedonci v eno državo s pristaniščem Solunom. S tem, pravijo, bi bil za vselej rešen spor v tem kotu Balkana, ki je vedno zadeval vse tri države.

Rusija ima danes še 6 milijonov vojakov pod orožjem

Nuernberg. — Iz zaveznških vojaških virov trdijo, da ima Rusija danes še vedno 6,000,000 vojakov pod orožjem, da se pa pripravljajo zmanjšati armado na 4,500,000 mož. V zadnjih 10 mesecih so ruski voditelji poslali domov že 10,000,000 vojakov.

Isti viri poročajo, da v Rusiji danes posvečajo največjo pozornost in dajejo največje prednosti raziskovanju atomske sile. Voditelji na vso moč pritiskajo na znanstvenike, da razvijejo, atomsko silo tako, da bodo isti vrsti kot so Zed, države, Kanada in Anglija glede tega.

Zaveznikom je dbroro znano, da ruski učenjaki vedo vse podrobnosti atomske sile, da pa sovjetske tovarne ne bodo mogle producirati atomskih produktov najmanj do leta 1948, ali pa še takrat ne.

V Sovjetski Uniji je danes odprta propaganda proti Angliji. Proti Zed, državam sicer ni javne propagande, toda izginilo pa je tisto prijateljstvo, ki so ga Rusi kazali do Amerike še lansko leto, ko so praznovali konec vojne.

Ford bo morda zaprt do konca meseca

Detroit. — Fordove tovarne, ki so zaprle 8. maja radi pomanjkanja delov in materiala, bodo morda ostale zaprte do konca tega meseca, poročajo. Dozdaj je brez dela 110,000 Fordovih delavcev.

Clevelandski peki bodo skušali rešiti položaj

V četrtek se bodo sestali na posvete clevelandski peki, da bodo napravili kak program, po katerem bo kolikor mogoče največ pekarij obratovalo. Najbrže bodo prej zapirali in tako varčevali z moko. Nekateri že zdaj zapirajo po ves dan ob pondelkih.

Nekateri so mnenja, naj bi bile pekarije odprte samo od 10 dopoldne do 2 popoldne, drugače pa ves dan zaprte. S tem bi vidno poječalo zalogo moke nekoliko raztegnili.

Včeraj je prišel v mesto vladni zastopnik, ki bo pregledal zalogo moke v mlinih in pri pekih. Ako bo videl, da je položaj res tako slab, bo vlada takej poslala nekaj moke.

Pravijo, da bo tesno za žito in moko še par tednov, potem pride pa že na trg pšenica iz jugozapada.

Kanada je aretirala in izgnala našega komunisto

Toronto, Kanada. — Kanadske naselniške oblasti so aretirale ter nato ukazale zapustiti deželo Williamu Z. Fosterju, načelniku komunistične stranke v Zed. državah. Aretiran je bil v pondeljek ter nato izpuščen pod varščino \$500, ki je obljubil, da bo še isti dan odšel nazaj v Zed. države. Prej je pa še govoril na konvenciji delavske progresivne stranke.

Foster je bil aretiran na podlagi vladne odredbe pred več leti, ki mu je prepovedala prihod v Kanado.

Tisoč funtov sladkorja zaplenjenega

Washington. — Justični oddelek naznanja, da so vladni agenti zaplenili v Amadi, Arizona, na mehiški meji, 1,000 funtov sladkorja, ki so ga hoteli utihotapiti v Mehiko.

Vlada je posegla v črno borzo z žganjem

Washington. — Justični oddelek poroča, da je obtožil 10 moških iz Floride in enega iz New Yorka, ki so prodali 11,500 sodov žganja potom črne borze.

TITOVA VLADA JE IZGNALA U. S. ČASTNIKA, KER SE JI JE ZAMERIL

Belgrad. — Ameriški major Richard Coombs je bil označen od jugoslovanske vlade kot "nezaželjena oseba" v Jugoslaviji. Titovi vladi se je zameril, ker je hotel posredovati pri aretaciji nekega Jugoslovana, ki se je zaljubil v ženo ameriškega poslanca. Tako poroča ameriško poslanstvo. Coombs se je odpeljal v Italijo na ženičevanjsko potovanje in se ne sme več povrniti v Jugoslavijo.

S komunizmom je treba pomesti, roti kardinal Spellman

**Priporoča kampanjo, da
se ustavi rdeča poplava
v Zed. državah**

New York. — Kardinal Francis Spellman je v reviji "American" ostro napadel brezbržnost Amerikancev vzpričo nevarne poplave komunizma, ki hoče v to deželo uvesti suženjstvo državljanov.

"Kar govorim o komunizmu ni znano samo meni, ampak mnogim drugim, na visokih in nizkih mestih, toda večina tistih, ki o tem kaj vedo, si upa samo šepetati, ali govoriti samo v zasebnih razgovorih," piše kardinal.

"Toda tak način ne bo dvignil Amerikancev proti nevarnosti komunizma. Le premnogi Amerikanci smatrajo komunizem kot samo nevshečno navlako, dočim drugi mislijo, da je na rokah preveč dokazov o žrtvah komunizma v drugih deželah, da bi se ga moglo smatrati kot rešitev za zatiranje. Ni dovolj, pravi kardinal, da se tolažimo, češ, da se to dogaja samo v drugih deželah in da se kaj takega ne more zgoditi tukaj pri nas. Povsod se kaj takega lahko zgodi in povsod, kjer vlada nesoglasje in zmeda, žanje komunizem svojo bledo žetev.

Dalje je kardinal Spellman izjavil, da so komunisti in njih simpatizirarji na odgovornih mestih v državnih službah, v industriji, v delavskih unijah in celo v bojni sili Zed. držav. Poslužujejo se časopisja, radija in filma za svojo propagando, da nas razdele in deljene zaslepijo v svoje mreže.

Danes je manj klavne živine kot 1919

Chicago. — Zveza producentov živalske krme je izračunala, da je danes manj klavne živine kot jo je bilo pa po 1. svetovni vojni leta 1919. Na vsakih 1,000 prebivalcev je samo 445 prašičev, kar je 143 manj kot 1919, samo 378 goved, ali 98 manj.

Belgrajski časopis "Borba" piše o tem slučaju naslednje. Jurij Nikolić je na Spomjinski dan na grobovih ameriških padlih vojakov na ves glas in v zaljubil tonu preklinjal sedanjo jugoslovansko vlado. Ko so ga hoteli aretirati, je major Coombs skušal na surov način posredovati za Nikolića. Ker mu ni uspelo, je Coombs zaklical: "To vam je svoboda! Živijo, Hitler!"

Esther Svetek
Njeno nedeljo je graduirala pri Dame akademije gdc. Svetek, hčerka znane F. Svetkove družine iz R. 152. St. Obredi graduiranja bili v mestni glasbeni

ter je pohajala v Notre 5. let. Za Majniško krona-bila izvoljena za častno Pridni Slovenki čestit-ter ji želimo največ uspe-šadajlnem življenju.

VI GROBOVI

Paulina Zupančič
Zmrla Pauline Zupančič, hčerka znane F. Svetkove družine iz R. 152. St. Obredi graduiranja bili v mestni glasbeni

ter je pohajala v Notre 5. let. Za Majniško krona-bila izvoljena za častno Pridni Slovenki čestit-ter ji želimo največ uspe-šadajlnem življenju.

ter je pohajala v Notre 5. let. Za Majniško krona-bila izvoljena za častno Pridni Slovenki čestit-ter ji želimo največ uspe-šadajlnem življenju.

ter je pohajala v Notre 5. let. Za Majniško krona-bila izvoljena za častno Pridni Slovenki čestit-ter ji želimo največ uspe-šadajlnem življenju.

ter je pohajala v Notre 5. let. Za Majniško krona-bila izvoljena za častno Pridni Slovenki čestit-ter ji želimo največ uspe-šadajlnem življenju.

ter je pohajala v Notre 5. let. Za Majniško krona-bila izvoljena za častno Pridni Slovenki čestit-ter ji želimo največ uspe-šadajlnem življenju.

ter je pohajala v Notre 5. let. Za Majniško krona-bila izvoljena za častno Pridni Slovenki čestit-ter ji želimo največ uspe-šadajlnem življenju.

ter je pohajala v Notre 5. let. Za Majniško krona-bila izvoljena za častno Pridni Slovenki čestit-ter ji želimo največ uspe-šadajlnem življenju.

ter je pohajala v Notre 5. let. Za Majniško krona-bila izvoljena za častno Pridni Slovenki čestit-ter ji želimo največ uspe-šadajlnem življenju.

ter je pohajala v Notre 5. let. Za Majniško krona-bila izvoljena za častno Pridni Slovenki čestit-ter ji želimo največ uspe-šadajlnem življenju.

ter je pohajala v Notre 5. let. Za Majniško krona-bila izvoljena za častno Pridni Slovenki čestit-ter ji želimo največ uspe-šadajlnem življenju.

Išarska polena

SPISAL NARTE VELIKONJA

Sanjah je skuhala večerjo. Tine, po-
blaza. Možakarji so
sklede.
je oblastno sedel na
ter je sedel obletno ju-
prihajal zadnjih štiri-
k skupni skledi.
ne boš?" je vprašal
prikrto nejevoljo.
me boli," je zaprosila
jo boli —" je pono-
nem vremenu rada gla-
je pomenljivo in čud-
no dejal Tine.
pospravila z mize, je
bila na vse te besede
do na jok.
nem vremenu rada gla-
je ponavljala ostre,
Tinetove besede.
je ponavljala hlap-
ne. In se je razprav-
ljala in razmišljala v
oleščini, ki ji je pre-
šlo na telo.
dopadljiv par. O,
bi ti vedel! Pa je
blaz! Prepozno, vse
O, da bi bile tiste
deske za mojo trugo,
lele za žibel Blaz,
takem vremenu rada
je obupno vrgla na skri-
njo, ko je Tine od-
šel.
je vprašal.
nem srčnem krču se
bila pred njim ter ga
"Pojd, iTne, pojd!
v meni?"
XIII
še slišal prvi klic po-
stolpa se spusti nad
trepet, visi v zraku.
To je pomlad. Ali
kreg in prepir v bo-
gnezdo plete ter se
čež njive se vleče dim
nagrabka in smrdi po
listju in travi. To je
pomladi. Staro, gni-
lo zažigajo otroci ter
dim. In vonj sve-
ga na njivi in potne ži-
leče plug in brano. To
ce bi čez sto let
prišel z zavezanimi
raj, bi jo spoznal po
vonju in njenih vlažnih
neglicah, ki puhte iz
ve bukv. Brezo in
v pomladnem solncu?
čutil pomlad? Potre-
ni biti dober komurko-
prijazen znanec in ne-
česta pod teboj, nebo
vedri sinjini je novo
Ali si ga že videl?
z zvončki in troben-
in potok, obrobjen s
čicami! In čudno pla-
in deklet, ki hite po
in polagajo krompir
je pomlad? Ne vpra-
nimam zanj besede,
bi jo, če bi se vrnil čez
po smrti brez vseh ču-
in samo na eno oko.
naj ti Matijec pove,
pomlad? Malobesedni
havi Matijec Mohor-
je mimo Klančarja bu-

Današnja Jugoslavija

(Konec.)

Omenil bom par zgledov, ka-
ko OZNA dela. Domobranci so
bili organizacija, ki se je za-
čela v Sloveniji, da zavaruje
vasi pred partizanskimi na-
padi. Večina so bili kmetje, ki
so bili v jedru proti Nemcem
in za zavezniške. Znano je
mnogo slučajev, ko so ti do-
mobranci reševali zavezniške le-
talce pred Nemci in jih vodili
nazaj k njih bazam. Ko so par-
tizani po končani vojni prevzeli
oblast, so aretirali vse domo-
brance, ki so jih dosegli. To šte-
vilo se je pomnožilo, ko so An-
gleži izročili domobrance, ki so
se umaknili na Koroško, po do-
govoru, da bodo vsi svobodni
razen pravih vojnih zločincev.
Te ljudi so mučili po ječah na
najstrašnejše načine. Jaz sem
sam govoril s takimi, ki so bi-
li kasneje izpuščeni, in so mi
povedali da so tako stradali, da
so mnogi pomrli samo od stradan-
ja. Vse pa so pretepali kot živali,
nagnali so jih tako na gosto v sobe,
da niso mogli niti ležati, streljali so
jih za vsako malenkost kot divjačino.
Ogromno število pa je bilo lik-
vidirano v strašnih masnih umorih,
kot je svet slišal doselej samo pri
Nemcih za podobne. Najbolj znani
masni umori so se vršili v Kočevskem
rogu. Še sedaj ne sme v bližino teh
krajev, kjer so pobijali ljudi v
takih množicah, ne vojak ne ci-
vilist. Natančno število pobitih
se seveda ne ve, kajti mrtvi ne
znajo govoriti, toda poznalci
razmer cenijo število v Kočev-
skem rogu pobitih na 20.000.
Med temi je tudi precej hrva-
ških ustašev. Drugi masni umori
so bili pri Hrastniku, kjer so
več tisoč trupel pometali v sta-
re rudarske jame, dalje pri Hu-
djam in po raznih kraških ja-
mah. Po amnestiji meseca avgu-
sta je bilo nekaj domobrancev
izpuščenih, pa se tedaj je bilo ka-
sneje mnogo pobitih in nezna-
no kje pokopanih. Toda večina do-
mobrancev se ni nikoli vrnila
domov. Cele vasi so po Sloven-
skem, kjer ni skoro nobenega za
delo sposobnega moškega. Vse
je bilo pobito. Ni čuda, da je
slovenski kmet žalosten in ob-
upan.

Razmere v koncentracijskih
taboriščih so neznosne. V mali
Sloveniji vem jaz sam za deset
takih taborišč, največji v Tehar-
jih pri Celju in v Strnišču pri
Ptuju. Govoril sem z ljudmi, ki
so prišli iz teh taborišč. Vsi po-
vedo v glavnem isto: stradanje,
bolezni, prenapoljenost, bru-
talnost in smrt — razmere, ki
napravljajo taborišča v Dachau
in Buchenwaldu za primeroma
mila. Mnogi Slovenci so res pri-
šli iz Dachau domov samo, da
so jih brž partizani utaknili zno-
va v taborišča. Ti vedo poveda-
ti, da je v teh partizanskih ta-
boriščih huje kot je bilo v nem-
ških.

V takih razmerah ni čudno, če
so ljudje ustrahovani, zlasti ker
je vsaka državna ustanova samo
za razširjanje komunizma. Sodi-
šča v našem smislu ni. Obstoj-
ja takozvana ljudska sodišča, ki
sodiijo samo na ukaz od zgoraj.
Pri predbožičnem procesu so
zvedeli obtoženci in njih zago-
vorniki za vsebiho obtožbe samo
en dan pred tako imenovano
razpravo. Priče so bile očitno
najete, kako naj pričajo; tudi
niso bile zaprisežene. Obtožen-
cem ni bilo dovoljeno, da bi pri-
čam stavili vprašanja. Vsak je
vedel, da so vse priče najete in
podkupljene. V dvorano so na-
gnali nekaj komunistov, da so
ves čas vpili nad obtoženci in za-
htevali obsodbo.

Na vzgojnem polju je enako
tragična situacija. Vzgojo nado-
mešča politični in militaristični
pouk. Če bi se to nadaljevalo
samo par let, slovenska kultura
izgine in nadomesti jo komuni-
stičen militarizem. Abecednik je
poln pouka o sovražstvu do dru-
gih ljudi; govori le o puškah in
kanonih, o tankih in streljanju,
o vojaških paradah. Knjiga je
polna hvala o Titu in Stalinu.
Otroke uvaja v društvo "Pijonir-
jev," nekaj podobnega kot je bi-
la na Nemškem "Hitlerjugend."
Med tem ko knjiga poje hvalo
ruski rdeči armadi, ni niti ene
besede o Ameriki ali Angliji.

Nič bolje kot šoli, se ne godi
cerkvi. Na zunaj je sicer bogo-
častje še svobodno, toda organi-
zirana je cela kampanja, da se
vzame Cerkev vsak vpliv. Vse
katoliške šole so ukinjene. Ka-
ko se dela proti cerkvenim in-
stitucijam priča slučaj na Viču.
Tam vodijo zavetišče neke se-
stre. Pred Božičem so pripelja-
li zvečer pred to zavetišče dve-
sto otrok in jih naučili, da so
vpili: "K... morajo v 24 urah
iz te hiše ali pa jih obesimo."
Te otroke so pripeljale ženske in
jih naučile, kaj naj vpijejo. Ta-
ko pravijo, da se izrazi ljudska
volja. Pripovedovali so mi, da
je vsaka ženska, ki je pripelja-
la otroke k tej demonstraciji,
dobila nagovice iz nekih ameri-
kanih pošiljk. In take demon-
stracije so delali tudi pred dru-
gimi katoliškimi šolami. Usmi-
ljenke so morale z novim letom
zapustiti vse bolnišnice in na
njih mesto so prišle partizanke,
ki nimajo o strežništvu nikake-
ga pojma. Kako se godi Cerkev
so točno opisali škofje v znanen
pastirskem listu. Kako sovra-
žijo partizani duhovnike, naj po-
vem za zgled sledeče. Jaz sam
poznam vdovo, kateri so ustrelili
partizani moža, ker so ga imeli
za duhovnika. Šel je po Mostaru
v Hercegovini v črni, malo lepši
obeki, pa so mislili, da je duhovnik.
Ustrelili so ga, ne da bi se pre-
pričali, kdo je.

Nekateri ljudje mislijo, da so
odtehtane žrtve politične svobe-
de vsaj s tem, da se ustvarja
pravičnejši družabni red. Toda
socialne razmere so sedaj še bolj
krivične kot so bile poprej. Raz-
lika je le ta, da so bile razne
stvari prej v privatnih rokah
oseb, ki so sedaj pobite ali po je-
čah, toda uživajo te stvari novi
oblastniki. V vsako vilo kakega
obsojenec se je vselil kak komu-
nističen mogočnjak. Kidrič
je zavzel gradič princa Pavla na
Brdu, drugi sedi na Strmolu, ki
so ga vzeli ubitemu Hribarju
itd. Vsak, kdor kaj poseduje, je
v vedni nevarnosti, da bodo tudi
zanj dobili kak vzrok, da ga od-
stranijo in se polaste njegove
lastnine. Na podlagi trditve, da
je treba izgnati nemško manjši-
no, so izgnali tudi celo vrsto zna-
nih Slovencev, da so se lahko
polastili njih posestev. Ta nova
državna lastnina v resnici ne
koristi državi, ker tej nič ne ne-
se, ampak je le v korist tistih,
ki so se na to posestvo vselili.

DELO DOBIJO

ZENSKE ZA DELAVKE

HIŠNEGA SNAZENJA

od 5:00 zv. do 1:40 zj.
5 večerov v tednu
\$34 na teden
v mestu

Zglasite se na
Electric Building

700 Prospect Ave. Room 901
Women's Employment Office

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

(x)

MALI OGLASI

Furnezi

Novi furnezi za premog, plin, olje,
gorko vodo ali paro.
Resetting \$15 — čiščenje \$15
premenjamo stare na plin ali olje
Thermostat

Chester Heating Co.

1193 Addison Rd.
ENdlicott 0487
Govorimo slovensko (x)

Hiša naprodaj

Naprodaj je hiša za 2 druž-
ni, 5 sob spodaj, 4 zgorej. Naha-
ja se na 732 E. 200. St. Za po-
drobnosti se obrnite na

Matt F. Intihar

630 E. 222. St.
IV 2644 IV 0678
(x)

Slovensko-ameriška Kuharica se sedaj dobi v Clevelandu

Dobite jo v pisarni August
Kollander, 6419 St. Clair Ave.
ter pri Jožetu Grdini, 6113 St.
Clair Ave. Oba imata knjige v
zalogi in bosta rada postregla
rojakinjam, ki želijo imeti to
lepo, veliko in koristno knjigo.
(Mon.Wed-x)

Šivalne stroje popravljamo

KE 5557

Tudi kupimo stare šivalne stroje
ALLIANCE SEWING
MACHINE
15823 ARCADE AVE.

SEDMAK

Moving & Storage

ALSO
LIGHT EXPRESSING

1024 E. 174 St.

KE 6580

Ali preveč pijete?

Najboljše sredstvo proti pre-
obilni pijači je

INNEBRIN

Poiskusite enkrat. Dobi se
le pri

MANDEL DRUG

15702 WATERLOO RD.

Hiše naprodaj

Proda se moderna hiša na
Bayliss Ave. 10 sob za 2 druž-
ni, furnez na paro (steam), ve-
lik lot, garaža. Selite se lahko
takoj. Takoj \$3,500, ostalo kot
najemnina.

Dve hiši na enem lotu na Glass
Ave. Ena je za 4 družine po 3
in 4 sobe, zadnja hiša ima 9 sob
in je za 2 družini; garaža. Takoj
\$3,000, ostalo kot rent. Mesečna
najemnina znaša \$112. Proda se
hitremu kupcu po nizki ceni.
Pokličite po 6 uri zvečer.
HE 6054
(112)

Pomagajte Ameriki, kupujte
Victory bonde in znamke.

AMERICAN RED CROSS

Ameriški Rdeči križ po- maga hraniti potreben ži- vež za gladni svet.

Z namenom, da pomaga pri-
hraniti živeža za od vojne opu-
stošene dežele, se je Ameriški
rdeči križ ponudil, da poma-
ga izvajati program predsedni-
kovega pomožnega programa za
preprečitev lakote.

Postojanke Rdečega križa ši-
rom dežele nudijo gospodinjam
informacije o programu in na-
činu hranjenja živeža, ki je potre-
ben za lačna ljudstva po svetu.
V grocerijah in v restavracijah
so razstavljeni na ogled gospo-
dinjam listi z navodili o hra-
njenju masti, žitnih jedil in dru-
ge važne hrane, katero moramo
rabiti s štedljivostjo, da bo do-
volj tudi za druge. V šolah de-
lijo mladi člani mladinskega
Rdečega križa letake, ki jih
otroci nosijo domov materam, da
se pouče o različnih načinih hra-
njenja in štedenja živeža.

Rdeči križ ima tudi natečaje
v nutriciji, kakor med časom
vojne, z razliko, da se ti tečaji
sedaj večajo da ustrezajo nara-
ščajoči potrebi. Gospodinje se
v teh natečajih nauče kako je
treba ravnati s kruhom, da se
ne skvari, kako je tekom toplih
mesecev treba spravljati maščo-
be in druga kvarna jedila, da se
prepreči pokvarjenje. Vzorčni
jedilni listi pokažejo gospo-
dinjam boljši način pripravljanja
in serviranja jedil.

Rdeči križ daje na razpolago
tudi govornike in predavatelje,
ki se radevolje udeležijo sej in se-
stankov katerih cilj je konzer-
vacija živeža v svrhu čim širje
porazdelitve istega med ljud-
stva, ki gladijejo v evropskih
in drugih deželah po svetu.

—V zadnjih petih letih se je
prebivalstvo na farmah znižalo
skoro za 5 milijonov, kar pome-
ni znižanje prebivalstva od 30-
000,000 na 25,000,000.

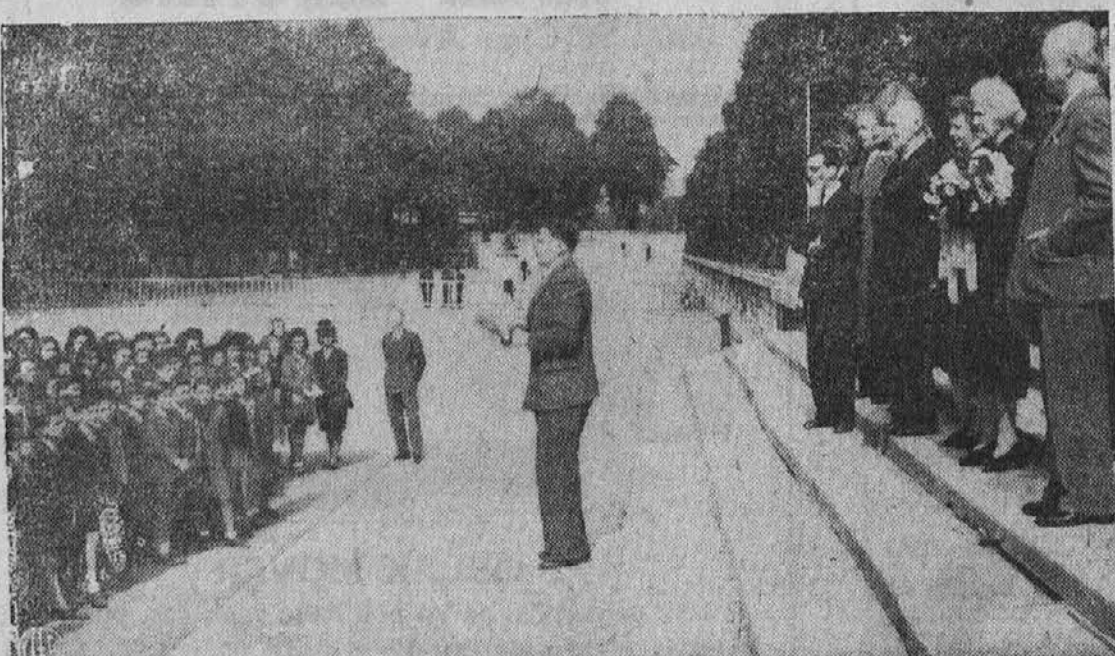
MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Nahaja se na 1767 E. 33. St.
južno od Payne Ave. Za 2 dru-
žini in zadej je ena hiša. Zadnja
hiša in zgorej sta po 2 družini.
Za podrobnosti vprašajte na
1755 E. 33. St.

Furnez naprodaj

Naprodaj je furnez, cena
zmerna. Vprašajte na 1019 E.
66. Place,
(117)

V počast ameriškega državnemu tajniku James F. Byrnesu. — Francoski otroci
so počastili našega državnega tajnika in njemu v počast zapeli francosko in ameriško
himno. Slika je posneta na stopnicah pred Tuileries Gardens v Parizu. Za na stili so še
ostali člani naše delegacije, ki so se udeležili konference "velikih štirih."

Redovnice apelirajo na dobra srca

Če znano je požar uničil poslopje deškega semenišča
na prostorih Uršulinske akademije, Villa Angela,
444 Shore Blvd. Poslopje, v katerem je bila kapela, sta-
je za redovnice ter več šolskih sob, je popolnoma uni-
jena. Treba je zgraditi novega.

Tem poslopju je prebivalo 68 redovnic in novinke, ki
vse brez strehe. Zato je treba takoj zgraditi novo
hišo, za kar je pa potreba denarja. Sestre uršulin-
obračajo na dobra srca, da bi pomagala po svojih mo-
teh stiski. Mnogo slovenskih deklet je že pohajalo in
se k uršulinkam, ki so priznane dobre vzgojiteljice,
in več kot prav, da jim tudi Slovenci pomagamo v tej
stiski.

Kolikor rojakov bi hotel kaj pomagati, lahko odda v uradu
Villa Angela, ali pa izroči v našem uradu proti potrdilu.
Če dar bodo č. sestre večno hvaležne.

Poslednji dnevi Pompejev

ROMAN

"Razgovoriva se o tem," je dejal Arbac s tihim glasom, in zgrabil svečenika za roko, ki mu je hotel odtegniti, ter ga posadil na bližnjo klopo. Sedla sta in zdelo se je, da mračna samotna kraja povsem odgovarja njeni temni naravi.

Apecid je bil še v cvetni dobi mladosti, toda kazal je več izube na življenjskih silah nego Egiptčan sam. Njegove fine in pravilne poteze so izražale že, da mu je življenje omrzelo — očesi sta mu ležali globlje in se lesketali z mrzličnim pogledom — duševni boji so pričeli že upogibati njegovo telo — plave in napete žile na malih, nežnih rokah so kazale oslabele in onemoglost — na obrazu mu je odsevala presenetljiva po-

V BLAG SPOMIN
TRETJE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA NEPOZABNEGA SINA IN BRATA

Mike Grdanc

ki je za vedno zatisnil svoje oči dne 5. junija 1943.

Dragi sin in ljubljani, nepozabni brat. Narava se prebujala v prvo cvetje oznanja zeleno pomlad. Mi pa ob Tvojem grobu kličemo ter jadnega srca k Bogu kličemo: Daj našemu sinu in bratu mirni počitek v rojstni zemlji.

Zalujoči:

STARŠI in SESTRA.

Cleveland, O., 5. junija 1946.

V BLAG SPOMIN
PRVE OBLETNICE SMRTI LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA BRATA IN BRATRANCA

John Smrke

ki je nas zapustil 5. junija 1945.

Eno leto je minilo, kar si Ti zapustil nas, črna zemlja Te pokriva, ran izbrisal ni še čas.

Enkrat bomo se združili in si stisnili roke, a Tabo, ljubljani naš brat, to bo srečno svidenje.

Zalujoči ostali:

RUDOLPH SMRKE, brat;
JOHN in MARTIN SMRKE, bratranca.
V stari domovini pa MIKE in LOUIS SMRKE, brata, MARY BARLE in JOSEPHINE MESERKO, sestra.

Cleveland, O., 5. junija 1946.

njena iz nebes, — in zdaj — zdaj pa —"

Krčeviti vzdihli so zadušili svečenika glas. Za kril se je obrz z rokama in goste solze so tekle skozi shujšane prste in curkoma lile celo na obleko.

"Kar sem ti obljubil, prijatelj moj, učenec moj, — to hočem tudi izpolniti. Vse ono je bilo le izkušnja za tvojo mladost — tvoja pridodnost bo zato toliko sijajnejša — le ne brigaj se več za take krinkarije — ne zamenjaj še dalje onih sužnjev božanstva z atrijem v njenem notranjem svetilu! Izkazal si se vrednim, da vstopiš vanj. — Odslej hočem biti tvoj vodnik in ti, ki zdaj preklinjaš moje prijateljstvo, ga boš nekoč še blagoslovljal.

Mladi mož je dvignil glavo ter zbegano in zgovorno gledal Egiptčana.

"Poslušaj me," je nadaljeval Arbac resno in svečano, ozrši se okrog, da bi se prepričal, ali sta še sama. "Iz Egipta je dobil svet vsa modrost; iz Egipta je došla vsa veda v Atene in spretna politika na Kreto; iz Egipta so izvirala vsa ona ljudska plemena ki so se sicer že poptopila v temi starodavnosti, pa so prednjačila z modrostjo in milino duševnega življenja že davno prej, nego so Romulove strune poplavlile ravnine Italije in pregnale civilizacijo z barbarstvom in surovostjo. — iz Egipta so došli vsi oni vzvišeni bogoslužni obredi v svetem mestu Cere, katerega prebivalci so naučili svoje zmagovalce, mogočne Rimljane, vse sedanje skrivnosti njihove vere in njene svečanostne obrede. In kaj meni, mladi mož, kako je prišel Egipt matični nešteti narodov do tolike veličine in vzvišene modrosti? — To je bil le uspeh globoke in svete državniške umetnosti. Sedanji narodi se morajo zahvaliti Egiptu za svojo moč — Egipt pa svojim svečnikom. Ti prvi služabniki božanstva, kar so jih sploh kdaj pojmovala umrljiva bitja, so sicer najprej mislili nase, pa so se pri tem polastili gospodstva nad najplemenitejšim delom človeka nad njegovim duhom in njegovo vero. Iznašli so skrivna tolmačenja za spremembe na zvezdnatem nebu za merjenje časa na zemlji in ponavljajoče se kroženje človeških dogokov. Ta svoja tolmačenja so podajali v taki obliki, da so jih mogli pojmiti navadni ljudje, v podobi bogov in boginj, in kar je bilo državna vlada to so imenovali vero. Izida je navadna bajka — nikar se ne prestraši! — Ono, kar nam prispodablja Izido, je v resnici in je nesmrtno bitje. — Izida sama ni nič, toda narava, katere podoba je, je bila in ostane mati vseh reči — skrivnostna in nepojmljiva po svo-

jem notranjem bistvu vsem, razen malemu številu izvoljencev. "Nikdo umrjocih ni nikdar privzdignil moje tenčice," pravi Izida ki jo častiš. Modri jani pa so pogledali tudi pod tenčico, in bilo nam je dopuščeno, da smo gledali v obraz svečani vzvišenosti narave. Svečeniki so bili dobroniki vzgojitelji človeškega rodu; ali bili so oben me, okže hočeš tako, tudi sleparji in hinavci. Meniš pa li mladi mož, da bi mogli kakorkoli koristiti svojim bližnjikom, ne da bi jih varali? — Nevedno in surovo množico je treba v njen prid slepiti. Resnici ne veruje — orakelj pa časti. Rimski cesar vlada najrazličnejšim narodom na zemlji in združuje v trdno celoto najbolj nasprotujoče si življe. To tvori mir in pokoj, zakonitost in vse blage občanskega življenja. Meniš li, da vlada cesar, človek? — o ne, veličastvo zunanji sijaj, ki ga obkroža, vzvišenost njegovega položaja, to so orodja njegove goljufije in nje govih prevlar. Naši oraklji in višja navdahnjenja, naše gospodarstvo in temelji naše moči — ista sredstva za isti smoter, za dobrobit in mir naših bližnjikov. — Poslušaj pazljivo in strmiš — pričelo se ti je diniti."

Apecid je molčal, toda hitra

menjava njegovih živahnih potez je izdajala vtis, ki so ga napravlile nanj besede Egiptčana, — besede, ki so postale še bolj žive po glasu in prekašujočem bistvu tega moža.

"Ko so," je nadaljeval Arbac, "naši predniki ob Nilu na tak način vdahnili življenje prvemu združenju življev, ki je porušilo kaos, namreč pokorščino in spoštovanje vseh proti nekaterim, so jim pa nudila višja

Gornja slika nam predstavlja predsednika unije premogorjev, John L. Lewisa. Slika je bila nedavno posneta v Washingtonu, kjer so se vršila že dalj časa pogajanja za poravnavo premogarske stavke.

opazovanja in raziskovanja želi, da vse take splošne opozono modrost, ki ni bila prevlaja. — Združili so ljudstva v trdnješi rod, dali jim zakone, učili jih umetnosti in znanosti, ki so jih popolnjevale. Zahtevali so vero, toda pod njenim okriljem so širili prednosti civilizacije. Ali niso bile prevlaja, ki bi jih lahko očitali, le čednost sama? — Le veruj mi, bodi božastvo kakoršnokoli, ki gleda z zvezdnatega neba na našo zemljo — nikakor ne bo moglo vskratiti priznanja in pohvale oni modrosti, ki je dosegla tolike smotre. — Gotovo

—Koliko prijetnejši je pri mizem mladine, kakor optim zem starine.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZAVARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK CVELBAR, lastnik.

1910

1946

NAZNANILO IN ZAHVALA

S žalostnim in globoko potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prežalostno vest, da je vsemogočni Bog poklical iz naše srede našega ga nadvse ljubljenega soproga, očeta, sina in brata

Frank J. Tomšiča

Blagopokojni je nagloma in nepričakovano preminul dne 23. aprila 1946. Položen je bil k večnemu počitku 27. aprila na Calvary pokopališče. Pokojni je bil rojen v Clevelandu, ter bil ob smrti star 35 let.

Globoko hvaležni se želimo zahvaliti gospodom duhovnikom cerkve sv. Lovrenca, Rev. Omanu za opravljeno slovesno pogrebno sveto mašo, Rev. Slapsaku in Rev. Prazniku za asistenco pri sveti maši, za molitve pri pokojniku in za sprejem na pokopališče. Srčna hvala Mr. Zormanu za tako milo petje pri sv. maši. Srčna hvala Mr. in Mrs. Jernej Tomšič Sr. za naročeno pogrebno sv. mašo.

Prisrčna hvala vsem, ki so v blag spomin pokojnemu okrasili krsto s krasnimi vencii, enako tudi vsem, ki so darovali za svete maše, da se bodo brale za mirni pokoj duše pokojnega.

Srčna hvala vsem, ki ste prišli pokojnega pokopit, se udeležili pogreba in ga spremili na mirodvor. Hvala vsem, ki ste nam na en ali drugi način bili v pomoč in tolažbo v teh žalostnih in težkih dneh.

Hvalo izrekamo častitim sestram usmiljenkam in bolničarkam v St. Alexis bolnišnici za vso pomoč in tolažbo. Iskreno hvalo izrekamo zboru Planina za žalostinke zapete ob krsti. Našo zahvalo naj sprejmejo Seranaders, osebni prijatelji pokojnika, ki so nosili krsto.

Našo zahvalo naj sprejme L. Ferfolia pogrebni zavod za vsestransko prijazno postrežbo in lepo urejeni pogreb.

Predragi in nikdar pozabni soproga, oče, sin in brat, dokončalo se je Tvoje zemljsko življenje in moral si nas tako naglo zapustiti, ter se preseliti v večnost. V globoki žalosti nad Tvojo izgubo pošiljamo prošnje k Bogu, da Ti podeli večni mir in pokoj, v preranem grobu v hladni domači zemlji.

Zalujoči ostali:

FRANCES ANN TOMŠIČ, soproga;
THOMAS J., sin;
JERNEJ in ROSE TOMŠIČ, starši;
JERNEJ, EDWARD in VICTOR, bratje;
MARY SKUFCA, THERESA SKUL, JOSEPHINE FILIPOVIČ in ANGELA, sestre;
VIVIAN MISMAS, ANNA in FRANCES TOMŠIČ, po pol sestre.

Cleveland, O., 5. jun. 1946.

CONSERVE AND SERVE

LINCOLN SAID: "TEACH ECONOMY; THAT IS ONE OF THE FIRST VIRTUES." 1809-1865

Use and reuse every drop of cooking fat, and then turn it over to your meat dealer. Conscientious salvage means more soap for you and more edible fats and oils released for shipment abroad.

PLOŠČE
29¢

PLOŠČE
29¢

Mi imamo fino izbiro plošč za polke, valčke, jitterbug in druge popularne plošče.

Mi dajemo v najem juke boxes za poroke, partije in drugo. Popravljamo vseh vrst radije, pralnike in čistilce. Delo izvršeno po ekspertih in vse delo garantirano.

MALZ ELECTRIC

6902 St. Clair Ave.

EN 4808

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
HE 2730. 1146 E. 61st St.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **\$ 2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.